

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Petri Chrysologi Archiepiscopi Ravennatis, viri
eruditissimi atque sanctissimi, Sermones In Evangelia De
Dominicis & festis aliquot solemnioribus totius anni,
insignes & peruetusti**

Petrus <Chrysologus>

Lvgdvni, 1623

De diuite & Lazaro, Sermo CXXI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50232)

Paulus, qui dum satis terram vincit, & intrauit cœlum, & transiit aliud, & vsque ad tertium meruit peruenire. Et iuste, nam primus conscendere debet cœlos, qui sic & verbo & exemplo homines penetrare docuit cœlos: Erit, erit maior cœlo, qui vixerit, sicut docuit Paulus, erit clarior Sole, qui sic virtutum radiis toto orbe splendet, vt fuscari se nulla vitiorum nocte permittat. Erit, erit iste lucidior Luna, qui tenebras has non tenuato lumine temperat, sed totam sæculi noctem pleno meritorum fulgore depellit: nec sicut Luna quotidiana lucis detrimenta persentit, sed iugi factorum lampade in superni luminis claritate persistit: nec iste sicut illa menstruo interpollatur obscuro, sed in claritate Dei continua permanebit. Et si magna est illa quod mitigat noctem, quanto hic maior cuius vita recipit nil de nocte? De stellis taceo, quia quot cœlum stellis, tot sancti virtutibus elucescunt: dicente Domino: Vos estis lux mundi, lucete sicut luminaria in mundo. Ad summum. Cœlum, Sol, Luna, Stellæ, (Deo dicente) transibunt: iustus autem in claritate Dei continua permanebit. Velim fratres, de singulo Apostoli verbo proferre singulas dictiones, sed quia & frequentata lectio fastidium generat audienti, & nos diutius non possumus Euangelicas tacere virtutes: gratum sit charitati vestræ quod compendioso sermone præsentem clausimus lectionem: Deus autem noster, & quæ diximus, & quæ tacuimus, ipse sanctis vestris sensibus insinuare dignetur.

Mat. 5.
Phil. 2.
Mat. 24.

De diuite & Lazaro, Sermo CXXI.

Avdistis fratres, hodie & paupertatis finem, & diuitiarum, qualis sit exitus cognouistis: dicente Domino, *Homo quidam erat diues, & induebatur purpura*

purpura & bysso, & quotidie epulabatur splendide: & erat quidam mendicus nomine Lazarus, hulceribus plenus, qui iacebat ad ianuam eius, cupiens saturari de micis quæ cadebant de mensa diuitis, & nemo illi dabat: sed & canes veniebant & lingeabant hulcera eius. Factum est autem, inquit, ut moreretur pauper, & portaretur ab Angelis in sinum Abraha. Dives autem mortuus est, & sepultus in inferno. En fratres, quàm rerum lamentanda mutatio: pauperem portant Angeli: diuitem deglutit infernus. En fratres, mors pauperis, totam vitam diuitis vicit: & elatio sola pauperis totam diuitis pompam transcendit, & gloriam. Quare sic sepultura decipit oculos? quare sic exequiarum pompa mentitur? in obsequium diuitis migrat hic tota ciuitas cum funus effertur: pauper vadit solus: pauperem duorum portat miseratione baiulorum, nec quatuor vt mortuo, sed duo sub vno vecte, quasi, proiciendo oneri portitores addicuntur inuiti: Merito ei mox angelica officia, merito diuina deputantur obsequia, cui tam crudeliter negata sunt ipsa humanitatis extrema. Funus diuitis antecedit lugubris turba seruorum: feretrum pauperis præcedit Angelorum psallentium multitudo. In marmoreo tumulo & curata veste iacet diuitis corpus inclusum: pauperis caro naturali quiescit in limo: & materiali situ vermium morsus nescit: præuenit putredines & foetores. Sed requiramus fratres, quæ diuitis culpa, quod crimen, quod scelus eum suppliciis addixit inferni: & ante iudicium damnationis eius, elogium tot seculis fecit, ipso iudice referente, cantari, dicente Domino. *Homo quidam erat dives, & induebatur purpura & bysso, & epulabatur quotidie splendide: & erat quidam mendicus nomine Lazarus, qui iacebat ad ianuam diuitis, & cupiebat saturari de micis, quæ cadebant de mensa diuitis. Nunquid*

per se tantum diuitiæ criminosa sunt: aut solæ, & per se penes Deum damnandæ sunt vestes: & tantum per se puniendæ sunt epulæ, vt non solum careant præmio bonorum, sed omnium malorum ferant & mereantur exitium: Aut ita per se probata est, & sanctificata mendicitas, hucera tam sacrata, vt Angelorum manibus Abrahæ sancti rapiantur ad gremium? Et mirum fratres, quod Abraham quondam diues nunc

Gen. 30. diuitem spernit: dicente scriptura: Erat autem Abraham diues valde, & eum quem habuit in bonis presentibus parem, nunc reprobatur & patitur esse poenalem: præsertim cum neque pauperis huius bona, neque mala diuitis illius prodiderit sermo diuinus. Cur ergo nunc Abraham ambit pauperem, diuitem refugit & refutat? Aut quemadmodum hunc Abraham innocentem habuere diuitiæ, hunc fecere diuitiæ criminosa? Illum promouere ad omnium requiem beatorum, hunc in omnium malorum barathrum deputarunt? Verum ne propositus sermo vestrum diu fatiget animum, suspendat auditum, acceleranda nobis est huius solutio questionis. Abraham fratres, non sibi, sed pauperi diues fuit, & opes non habere, sed prorogare gestiuit magis magisque in sinu pauperis, quam in horreis recondere suas studuit facultates, sicut toto vitæ eius ordine perdoctetur. Nam peregrinus ipse iugiter laborauit, sicque ne peregrinus peregrinum se esse sentiret: sub tentorio manens ipse, sine tecto aduenam manere non passus est: & hospitem hospes semper ipse

Gen. 14. suscepit, ex tota patria, domicilij nescius, ipse & Dominus omnium fuit, & patria, sciens se non incubatorem, sed dispensatorem diuinæ positum largitatis, vt vindicaret oppressos, absolueret captiuos, eriperet iam, iamque morituros, ipsum se morti nouus bellator

cor addicit, apud quem pietas in alterum vita sua charior fuit. Abraham suscepto hospiti astitit, non asse-
dit: & fuit iste non conuiua hospitis, sed minister:
Abraham viso peregrino, Dominum se esse nesciuit,
ipse allator prandij, ad coquinam satis delicatam sol-
licitus addixit vxorem: & qui se, suaque omnia famu-
lis suis credit ac committit, committere vix audet
hospitem coniugij quam probatæ. Et quid plura fra-
tres? Huius denique humanitas sic sancta sanctis est
semper manibus præparata, vt inuitaret apud illum
ipsum Deum, & compelleret hospitari. Ille ad A-
braham, ille ad requiem pauperum, ille ad hospitem
receptaculum venit, qui se in hospite & paupere re-
ceptum fatebitur in futuro, cum dicet: Esuriui, & de-
distis mihi manducare: sitiui & dedistis mihi bibere:
hospes fui, & suscepistis me. *Mat. 25.*
*Factum est autem, vt mo-
reretur pauper, & portaretur ab Angelis in sinum Abra-
he.* Non immerito fratres, sua tunc omnes sanctos
suscipit in requie, & in ipsa cælesti beatitudine fun-
gitur dispensatoris officio: qui dum semper hic sus-
cepit peregrinos & pauperes, ipsum cum Angelis sus-
cipere Deum, ipsum sub tentorio suo videre hospi-
tem meruit, quem semper habuit largitorem. Et re-
uera fratres, parum se beatum credidit, si in ipsa su-
perna gloria ab hospitalitatis pio cessaret officio. Et
solis donis frueretur diuinis, qui hic humana bona
crudelem se credidit quicquam si negaret. Abraham
fratres, venientibus longè semper occurrit, prætereün-
tes etiam præce vocat: nolentes magna cum supplica-
tione suam compellit ad mensam: prima, & saginata
de gregibus hospitibus semper apponit: suis & con-
iugis suæ manibus factos calentes semper offert pa-
nes, quos frigidos & hesternos esse vtrique iugis hu-
manitas non sinebat. At iste alter diues, imò diuitiarū

captiuus, seruus opum, & ipsis censibus compedi-
 bus, tantum pompæ immobile sepulchrum, in quo
 pietatis totus utique & visus defecerat, & auditus,
 non iam personam, non pauperem, sed ipsam miseri-
 cordiam despicit ad ianuam suam Lazaro sic iacen-
 te. Purpura, bysso, delicatis vestibus, epulis blandis
 ferrea viscera crudelis anima nutriebat: quem Deus
 humanæ salutis audus inquisitor emollire cupiens,
 non tam Lazarum, quam ipsum pietatis conflato-
 rium eius proiecit ad ianuam: conflatorium dixi,
 propter ferrea viscera. Impiis ergo oculis mendicus
 Lazarus ingeritur, admouetur, & ut diues dare possit,
 magis magisque diuitis census cumulatur: sed diues
 adamante durior, quicquid Deus pauperis propter
 alimoniam diuitis conferebat ad censum, ille aut ef-
 fundebat turpiter, aut crudeliter reponebat. Item
 Deus ut non taceret, ut clamaret, ut admoneret di-
 uitem, ut panem se quærere tantum ieiunus pauper
 ostendat, ut vel ad minima largiendi abundantis
 impellat animum, augetur pauperi fames. *Cupiebat,*
inquit, de micis saturari quæ cadebant de mensa diuitis.
 Aut diues variis crapulatus ferculis indigierem suâ
 ructabat ad cœlum, ne vocem pauperis humi & tali-
 ter iacentis, audiret. Itemque Deus, quia obduratis
 auribus vnus oris nil erat vox clamantis, ad ape-
 riendum cor diuitis totum corpus pauperis, vulneri-
 bus aperit, ut in admonendo diuite tot essent pau-
 peris ora, quot vulnera, soluuntur viscera, hulcera
 producuntur, hiatus vulnerum dilatatur, sanies ef-
 funditur, & tota pauperis caro componitur in scenâ
 pietatis: ut quem vox esurientis non mouerat, vel sus-
 piria, vel dolores, gemitus, & tota ærumnarum con-
 geries commoueret: sed diues superbo oculo & in-
 satiabili corde, hæc omnia & audire, & videre, &
 sentire

sentire contemnit. Quærit adhuc Deus quemadmodum diues à sua obstinatione solvatur. Soluit pauperi manus à suis artubus, vti nec abigeret canes diuitis, quos vulneribus suis diuitis erat pasturus in vulnus: & nouo modo fratres, humanitatis ordo mutatur: fit humana mendicitas, vt cupiditas prodatur in humana. Diues pauperē nec cadentibus de mēsa micis pascit: & Lazarus pauper, quia aliud non habebat, etiam de carnibus suis canibus humanus extitit. Miser diues, si panem non dedisti, quare vel canes abigere noluiſti? Sed mitiores te canes tui, imo tu ſæuior canibus tuis: nam te ſæuiente illi parcunt, qui non ad morſum dentes, ſed linguas ad obſequium ſic producunt, vt in modum ſpongiæ non vexent vulnera, ſed detergant. Diues in canibus tuis famem pietas vicit: in te impietatem ſaturitas non euicit. Nam quod canes hoc ſtudio facile curantur, vſus ipſe qui ſemper eſt in oculis, probat. Nam canes lambendo ſemper curant vulnera ſua: canes curant pauperem magiſterio naturæ, & homo hominem negligit, ipſa grauiter accuſante natura. Verum eſt, verum eſt, quod diues cum nec micæ dare poteſt, ſemper auarus eget. Differendus eſt ſermo fratres, quia & dicendi tempus abſumpſimus: & lectionis loca, quæ nobis tractanda ſunt, maximè ſubſequentur.

De eiſdem, Sermo CXXII.

DEberet fratres, ſermo noſter hodie ſancti Andree, in quantum ſufficit, referre virtutes: ſed quia de diuite illo, & Lazaro Euangelico paupere, quod ſuper eſt nos diximus reddituros, & B. Andree Apoſtolatus, & Martyrij ſui prærogatiua ſufficit, & abundat ad gloriam. Si placet, nos quæ promiſimus, quæ debemus, ipſo Domino reddente ſoluamus.

Scientes